

[Thoft]

Vi ved også, at Danmark og Slesvig-Holsten på grund af enhedskommandoen i forsvarsplanlægningen er ét område, og vi ved, at de danske jenser skal stilles op nede langs Elben i en krisesituation. De skal altså kæmpe i et område, hvor der befinder sig tusinder af sprænghoveder. Så må man sandelig huske, at de skal lade dem stå ved Kruså-grænsen, hvis de skulle finde på at trække sig nordpå.

Vi ved, at de forstærkningstropper, som skal komme os til hjælp, er udrustet med atomvåben som standardudrustning, og vi ved, at i alle de stabsøvelser, man har holdt i de sidste 20 år, har man simuleret brugen af atomvåben over dansk område fra allierede styrker. Og vi har forsvarskommandoens udsagn for, at man i disse øvelser rekvirerer atomvåben, som en svejser rekvirerer iltflasker – det var et direkte citat, som det så smagfuldt hed i en udtalelse sidste år.

Når folketingets forsvarsudvalg på dette område forsøger at få oplysninger halet ud af ministeren, sådan som vi f.eks. forsøgte det i forbindelse med den seneste NATO-stabsøvelse, HILEX, får vi at vide, at oplysningerne er klassificerede. Vi spurgte, om der i øvelsen blev tilkaldt forstærkninger. Vi spurgte, hvad for en myndighed der i øvelsen forudsattes at tage beslutningen, og vi spurgte, om der i øvelsen blev simuleret atomvåben. Men disse ting kan folketinget ikke få svar på. Når vi spørger om de kortsluttede beslutningsprocesser, man arbejder med i NATO, svarer ministeren bare, at det foreligger der intet om. Og sådan kan vi blive ved. Ministeren vildleder efter min bedste opfattelse folketinget og befolkningen, når han fastholder, at der ikke er tale om, at atomvåben kan komme til Danmark, medmindre regering og folketing inddrages. Regering og folketing inddrages formentlig ikke. Det er formentlig regeringens sikkerhedsudvalg, som inddrages, dvs. 4 eller 5 ministre.

Forstærkningsaftalen skal ses i dette lys, og det skal også de forfatningsretlige problemer i forbindelse med overførelsen af COM-BALTAP til NATO-kommando, for når det er sket i en krise, vil politikerne i realiteten være koblet helt ud af beslutningsprocessen, som derefter ligger i militære hænder, og dér ligger den dårligt.

Det første skridt, det første svar på den alarmerende udvikling, som er i gang, bør

være, at folketinget siger klart nej til atomvåben i krise-, krigs- og fredstid. Der er intet – jeg gentager: der er intet – i NATO-traktaten, som forhindrer dette, og det naturlige følgeskridt er selvfølgelig, at vi siger helt nej til forstærkningerne, for kun på den måde kan vi sikre, at vores forbud mod atomvåben faktisk også overholdes.

Stinus (RV):

Da et flertal i folketinget den 10. november 1983 vedtog en dagsorden, som fastslog, at Danmark skal forblive atomvåbenfrit gennem etablering af en nordisk atomvåbenfri zone, og samtidig bekræftede Danmarks tilhørsforhold til NATO, må dagens forespørgsel til forsvarsministeren siges at være særdeles relevant og alt andet end meningsløs, som hr. Ole Bernt Henriksen finder den.

Da det radikale venstre udgjorde en del af dette flertal, har vi naturligvis været særlig interesseret i forsvarsministerens svar.

Forsvarsministeren har i dag, som han allerede gjorde det i spørgetiden i sidste uge, udtalt, at der ikke er nogen juridiske hindringer for, at Danmark suverænt kan afgøre, at vi ikke vil have atomvåben. Dette svar overrasker os ikke, for naturligvis er der ingen tvivl om, at Danmark inden for NATO juridisk set bevarer sin fulde suverænitet. Men spørgsmålet rækker langt ud over det juridiske og indeholder i virkeligheden en række spørgsmål vedrørende forholdet til vore allierede inden for NATO. Forsvarsministeren gør ganske rigtigt opmærksom på, at det danske standpunkt med hensyn til atomvåben på dansk jord har været kendt af vore allierede siden 1957 og er blevet respekteret af dem.

For historiens skyld og for at understrege den ubrudte linje i det radikale venstres atomvåbenpolitik skal det fastslås, at denne grundlæggende beslutning i dansk atomvåbenpolitik: ingen atomvåben på dansk jord, blev truffet på radikal foranledning, da socialdemokratiet, retsforbundet og det radikale venstre i 1957 blev enige om trekantregeringen. Ellers havde det radikale venstre ikke været at finde i den regering. I 1963 fastslog statsminister Jens Otto Krag så, at forbeholdet også gjaldt en eventuel oplagring af atomvåben i NATO-depoter i Danmark og i